

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKŐ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KIS-CZELL és VIDEKE“.)

Előfizetés ár:

Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
7 fél évre . . . 4 . . . | Éves száma ára . . . 20

Felolvas szerkesztő:
Huss Gyula

Cellödömök, „Sas“-szálloda, 5-ös számú szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindenemű küldemények.

Szerkesztővel értekezhetni: keddi, szerda és csütörtökön.

Borongó farsang.

A mi ideai farsangunk nem olyan vidám, mint az eddigié voltak. Mélységes fájdalom tartja fogva a hazafiai szíveket s feltámadnak az ötvenes évek szilaj borongásai. aggódunk, bu-uunk, mi lesz ezzel a sokat hányatott ezeresztendő szízával.

Most igazán sirva vidá a magyar. Annyira vagyunk már a közzellem átalakulásában, hogy nincsen egyetlen egy alkalom sem, melyen ki ne törne a hazafiai keserűség a lelkekből és talán sohse énekeltek annyiszor a Himnuszot és a Kossuth nótát mint most.

Hát csak nótázzunk, busuljunk. Egyebet ez idő szerint úgy sem tehetünk. Ott alszik ugyan még mindig a szívek fenekén a remény, hogy az egész nemzeti életünkre ólomsúlyival nehezédó vádág mégis csak véget fog érni, de ez a remény csak alszik, ellenben annál éberőbb hangosabb a bánat szava, amely ki kiált minden hazafi lelkéből.

Sirva vidáunk ezen az ideai farsangon. Sirva vidáunk, mert aggódunk édes hazánk sorsa felett. Sötét felhők boronganak a magyar horizonton s nem tudjuk, nem csap-e le belőlük a sajtóvillámok árja. Adja Isten, hogy meleg napja a békének széjjel-izze a sötét felhők táborát.

De nemcsak a hazafiai bánat hat nyomasztólag az ideai farsangi hangulatra. A

kereskedelem és ipar körén még allig észlelt pangás van az idén s, nemcsak kedvünk nincs a mulatásra, de pénzünk sincsen.

Annal rosszabb, hogy sokan nem számolva gazdasági helyzetükkel mindennek dacára testestől leikestől ojaadják magukat a farsangi hangulatnak s mulatnak, vidágnak, míg nem az éjjelzésésől bágyadtan roskadnak össze és teljesen kimerült a hitelük.

Igaz, hogy ugyis nyujt elég szomorúságot az élet, hát vidádjuk ki magunkat legalább farsangkor: így érvelnek a könyelműek. De arra nem gondolnak, egy vidáman eltöltött farsang nem ér fel az utánna következő hónapokig tartó nélkülözéssel. Nincs az a mulatás, amely megérné azt a rosszat, amit a nyomorúság, a nincsetlenség hoz.

Spekulálnak fenyőör a tányos mamák is. S erre viszik a bálókba leányait, hátha akad valamelyik francia négyes alatt egy olyan táncos, aki nem csak táncol és udvarol, hanem meg is nőül. Persze minden mulatságon más és más ültözékben jelennek meg a hölgyek s ezek után nem esodálható, hogy a bálózó polgári család néhány száz koronát dob ki a farsang előtt. Pedig hát micsoda tévesztett spekuláció manapság bálba vinni a leányt azért, hogy ott keresenek vőlegényt a számára! A mai fiatalság már reális nevelésben részesült, ha már nagynehezen el is szánja magát a

nőülésre, nem a táncterembe megy aszszonyt keresni, hanem megy a telekkönyvbe vagy a konyhába, hogy megtudja micsoda gazdaasszony lesz a leányból. Száz és száz mód van arra, hogy fiatal emberek megismerkedjenek azzal a leánnyal, aki érdekli őket, minek akkor az a nagy kiadás a bálókra.

De még hagyján lenne, ha nem volna az urhatnáság olyan nagy mértékben köztűtt. Csinos báli ruhát olcsón is lehet készíteni, de olcsó báli ruhában járni nem sikk! Selyem, bársony, párisi, bécsi vagy legalább is budapesti szabónak kell elkeszítetni négyeszeres és hatszoros áron a báli ruhákat, amelynek okvetlenül szebbnek és drágábbnak kell lenniük, mint a szogornéé, vagy a fuzeresnéé. Két kézzel dobáljuk a pénzt a farsang alatt és a rövid hopp után következik a hosszú kopp!

All még javában a farsang széles Magyarországon. Fénytelen kivilágított tánctermekben, cigányzene, pezsgő mellett busulunk a hazáért, — mintha valóban semmi egyéb dolga nem volna már a magyarnak mint sirva vidáni. —

Pedig nem sirva vidádsra, hanem cselekedetre van ez az ezeresztendő nép teremtvé. Alkotnunk, dolgoznunk, küzdennünk kell, hogy megmaradhassunk mi és megmaradhasson a hazánk.

TARCA.

A sasfőkről.

— Irt: ÁBRÁNYI EMIL. —

Ide s tova négy éve lesz, hogy Rostand világhírű drámáját, a Sasfőket — a versekben írt Cyrano de Bergerac méltó folytatását — magyarrá fordítottam. Nyomatásban is régóta megjelent. Először díszes kötetben, sok szép illusztrációval a Lampel-Wodianer-cég adta ki. — Második, nepezerű kiadását e napokban bocsátítja közre a Magyar Könyvtár.

— Nem különös dolog-e, hogy ez a fényes, szenzácios darabot négy estendő alatt még nem adták elő Budapesten? Porzsoalt Káimán már négy évvel ezelőt megsezereste az előadás jogát a Népszínház számára, ahol Küry Klárával akarta

eljáztatni a szőke Napóleon-fiut, a reichstadti herceget. Időközben Porzsoalt elment a Népszínház élérő és az új igazgatóság nem vállalkozott a Sasfők bemutatására. Ekkor a Nemzeti Színház igazgatója, Somló Sándor váltotta magához az előadás jogát, abban a reményben, hogy a darabnak címszerepében Markus Emiliával nagyszerű hatása lesz a nemzeti színpadnak. De a Nemzeti Színház igazgatósága fölött álló magasabb fórumok aggodalomba estek és illetlennek véték, hogy a nemzeti színpadon olyan dráma kerüljön színre, ahol a mostani uralkodó nagyapja, Ferenc császár, nagyénéje, Mária Lujza és az egész osztrák udvar nem a leghízelgőbb világításban áll a közönség előtt. Ilyenformán a szenzációsan ígért előadás a Nemzeti Színházban is befagyott. Sarah Bernhardt eljött Budapestre és a Kiráyszínházban eljátszotta *francésul* a reichstadti herceget, Mas bemutatója, magyar bemutatója idáig nem volt a Sasfőknak Budapesten.

Amit a főváros elmulasztott, azt most Kolozsvár hozza helyre, ahol a Sasfők legközelebb színre kerül. Az Agilon előadásával a kolozsvári színház nemcsak Budapestet előzte meg, hanem az ország összes színházait. Mert ha Budapest nem merete színrehozni a darabot, természetesen meg a batorság. De Kolozsvár most jó példával jár elől és ha Janovich Jenő megtöri a jeget, biztosra fogható, hogy a Sasfők rövid idő alatt végigropl az országban és megfészkel magat a vidék minden nagyobb színházában.

A kolozsvári bemutató apropójából és arra való tekintettel, hogy nemsokára Agilon-bemutatók lesznek mindenfelé Magyarországon, időszerűnek tartok néhány megjegyzést a közönség tájékoztatására Rostand híres darabjának a művészi értékéről.

Tejlesen jogosulatlan az a gunyos állítás, hogy ez a darab voltaképpen egy szenzációs nad-

Tüdőbetegségek, gúfuk, számárkőhögös, skrofulozís, influenza ellen számtalan tenár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emell az éhígyval és a testhívly, megzín-lyi s könnézet, vésádkot, éjjeli izzádat.

„Roche“

Basel (Svájc) — Ára Svájcból 6.— frankos.

A D. K. E. évkönyve.

Abban a békés kulturális harcban, melyet a magyar hazának magyarrá tétele érdekében a nagy közművelődési egyesületek megvívniak, jelentékeny része van a Széll Kálmán, Pallavicini Ede ögróf és Rákosi Jenő vezetése alatt működő Dunántúli Közművelődési Egyesületnek, mely az ország területének közel egy-harmadában a Dunántúl 11 vármegyéjében gyakorolja a kulturális jótékonyt. Most jelent meg dr. Fodor Oszkár főtítkárszerkesztésében e nagy kulturgyűlés tizenöt éves fennállásának alkalmából kiadott évi jelentés, a mely bevezetőjében panasza hurokat peng. A hivatott társadalom nem keresi fel közreműködésével és fillérével ugy az egyesületet, a fűnt a maga elé tűzött nagy nemzeti feladatok megkivánják s ez oka annak, hogy az ország ezen tekintélyes kulturgyűlete sem képes vagyonban meggyarapodva, a magyarság hatalmasan megnőtt várava lenni, pedig a D. K. E. másfél tizedes fennállása alatt vezéreinek kölcsönös segítségével és ontudatos kulturpolitikájával iparkodott céljait megvalósítani. Hogy a D. K. E. megoldhassa a mostani nehéz időkben is a maga elé tűzött feladatokat a következő felhívással fordul az elnökség az ország hazafias társadalmához.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület a nemzeti művelődésért harcol, kisdédóvó intézkedéseket és nyári menedékházakat állít fel, nép- és vándorkönyvtárakat létesít, tanítókat és lelkeseket jutalmaz, kik a magyar nyelv terjesztésében érdemeket szereztek s minden eszközzel közelebbi igyekszik a művelődés terjesztésére s a nemzeti szellem ébrentartására a Dunántúl. E nagy feladatokhoz kicsi még vagyoni erőnk, azért szükséges, hogy a hazafias magyar társadalom minden rétege nemes áldozatkészséggel támogassa egyesületünket. Ez bátorít fel fel minket, kik a Dunántúli Közművelődési Egyesület ügyeit vezetik, hogy az érdeklődőket arra kérjük, méltóztassanak megemlékezni egyesületünkről, mely másfélvizedtől óta nehéz munkát végez s némes célokat szolgál, de nagy céljaihoz képest nagyon is kevés anyagi erővel rendelkezik. Nem kételkedik abban, hogy a társadalom hazafias érzése megfogja találni a módot, a melyen az egyesületet velünk szolgálhatja. A D. K. E.-ben a ta-

gok kötelezettségei a következők: a) a az örökös tag 2000 korona alapítványt tesz, b) az alapító tag 200 korona alapítványt tesz s azt öt év alatt betizeti, c) a pártoló tag öt év alatt összesen 100 korona befizetésére kötelezi magát, d) a rendes tag legalább 10 egymásután következő évre 4 korona évi tagdíj fizetésére vállal kötelezettséget, e) gyamolító tag, ki bármilyen adománnyal járul az egyesület céljaihoz. A tagsági díjak a Magyar Leszámloló és Pénzváltóbankhoz (Budapest, Dorottya utca 6. sz. a.) küldendők, de elfogad adományokat bármely lap szerkesztősége is, a tagsági bejelentések pedig a D. K. E. titkári irodájához, (Budapest, Akácfa-utca 9.) intézendők.

Pallavicini Ede ögróf, elnök, Széll Kálmán diszelnök, Rákosi Jenő másodelnök.

A D. K. E. vagyona 138.600 kor. 24 fillért tesz ki, ez összegből a tárnoki (Fehér m.), városi (Veszprém m.), tarján (Komárom m.), vimpáci (Sopron m.), száari (Fehér m.) és pénzeskuti (Veszprém m.) kisdédóvó-lák fentartására a lefolyt évben 4628 kor. 70 fillér, a magyar nyelv tanításában kitűnt tanítók es papok segélyezésére 2000 koronát, új népkönyvtárak létesítésére 4220 koronát s egyéb kulturális szükségletre 3698 kor. 5 fillért fordított az egyesület. Az ovódáknak ujjakkal való gyarapítását egyideig beszüntetni volt kénytelen az egyesület, főleg azért, mert a közoktatásügyi kormány a szükségelt állami támogatást eddigelé nem biztosította. sőt a tárnoki ovódát sem vette át állami kezelésbe, pedig erre nézve a kultuszminiszter még 1905. augusztus 21-én kötelezettséget vállalt, A D. K. E. a művelődés terjesztésére szolgáló jó magyar könyvekből álló könyvtárakkal már fennállása óta terjeszti a magyar irodalmat s ma már 57 teljesen felszerelt könyvtárral rendelkezik, melyek sorában 13 vándorló könyvtár mint meghonosítója szerepel a vándorkönyvtár intézményének Magyarországon. Lebonyolította ez évben az egyesület a számára engedélyezett tárgysorsjátékot is, mely 20.500 koronával gyarapította az egyesületi vagyont. A D. K. E. az ország kulturális mozgalmáiban a lefolyt évben is tevékenyen részt vett; új tagok es adományok gyűjtése körül pedig a Somogyvármegyei s a Komáromvármegyei közművelődési fiókegyletek fejtettek ki nagyobb tevékenységet, amint egyáltalán ez a két

lekesen dolgozó fiók, melyek élén Tallián Gyula, Sárközy Aurél, Lőrinczy György s Andorka Elek állanak, tudott csak maradandóbb sikereket produkálni, de már a Balatoni Kultur Egyeslet kénytelen volt működését teljesen beszüntetni.

Hogy mennyiben sikerül Széll Kálmán, Pallavicini Ede ögróf és Rákosi Jenőnek a D. K. E. kiváló es tiszteltreméltó vezérei eek nemes törekvéseik megvalósítása, ki tudná azt ma megmondani, de kétségtelenül megnyugvással szolgálhat, hogy az ország egyik legnagyobb közművelődési egyesületének élén ők állanak!

Amidőn ezekben röviden ismertettük a D. L. E. széleskörű tevékenységét, felhívjuk külön is olvasóink figyelmét, hogy a legkisebb adományokat is továbbbújuk az egyesület javára, mely tizenöt éves fennállása alkalmából évi közgyűlést február 28-án Budapesten az új városháza közgyűlési termében fogja megtartani s ezen alkalommal Széll Kálmán diszelnök szót fog intézni a magyar társadalomhoz.

UJDONSÁGOK

— Az országgyűlés feloszlása. A magyar országgyűlést, mely egybeülése óta ugyazólván semmit sem dolgozhatott, mert folytonosan elnapolták, 6 felsége a király holnap, hétfőn királyi kéziratú feloszlattal. Politikai körökben elterjedt hírek szerint az új választásokat a törvényben előirt 50 nap múltával fogják kiírni. Hogy ez utóbbi valóra válik e, nincs senki, aki a mai válságos viszonyok közepette ennek a hírnek hitelt adna. Annyi bizonyos, hogy a nemzet az országgyűlés feloszlásával súlyos, válságos napok elé néz.

— Elhunyt jegyző Staudt Sándor volt vöndöki körjegyző, akit mint beteges embert munkaképtelenség címen Jakob Bödög, az ismert "humanus" celledmölki jarsi főszolgabíró 1904. év január havában, télviz idején állásától megfosztott s családjával együtt a bizonytalan létnek tett ki, hosszas, sorvasztó betegeskedés után a fehérmegyei Seregélyesen e hó 9-én 42 éves korában meghalt. — A megboldogult övegye szül. Heringh Erzsébet, két kis árvája, Erzsike es István es nagyszámu rokonság gyászolja. Nyugodjék békeivel!

— A vármegye gyűlése. Vasvármegye köz-törvényhatósági bizottsága holnap, hétfőn Szom-

ragszerop kedveért íródott, voltaképen tantiéme vadászó kacérkodás a napoleoni legendával. Nem igaz. A Sasfőki igazi költő műve es maradandó becsu történeti drama. Nem a régi romantikusok felületés, dagályos történeti dramája ez, hanem a finoman elemző, mindent megokoló pszichológusé, aki lélesen megfigyelt es gyönyörűen rajzolt részletekből állítja össze a harmincas évek bécsi udvarát, ahol Napóleon fia lassankint halálra sorvait.

Rostand nem fogadta el azt a banális pletykát, hogy a reichstadi herceg huszonegy éves életét alattomos mérég pusztította el. Rostand a szegény Napóleon-fiú kora hervadását művészi ésszenn megokolt belső okokból vezeti be. Rostand darabjában a Sasfőki belső meghasonlás öi meg, az a vergődés, hogy eslekedni nem tud es megnyugodni nem bír. Erzi a vagyat, hogy nagy tetteket kövessen el, de nem érzi az erőt, hogy ilyen tetteket végrehajtan tudjon. Érti, hogy a Napóleon-név nagy dolgokra kötelez, de érzi egyuttal, hogy ennek a kötelezettségnek megfelelni nem tud. Kétségbeesetten érzi, hogy a Habsburg-vér több benne, mint a Bonaparte vér. Apjának a nagysága nélkül nagy aspirációk vannak; francia császár akarna lenni es megmarad osztrák hercegnék: világraszóló összeszekkút tevés és

bitvány udvari cselszövekre tehetetlenül meghatráll; villámok felhők közlébe akar szállani, mint a sas... es az első fagyos szél megöli, mint a kalitjából kiszabadult madarkát. A diavagy es a tehetetlenség allandó laza emésztő föl — Titán-apatól született, de ő maga nem óriás es a ráhagyott nagyszerű emlékek terhe alatt élete virágában összetörik.

Ezt a szomorú történetet szebben, igazabban nem lehetett megírni, mint ahogy Rostand megírta. Érezzük, mert a költő meggyőz, hogy ennek a belső diszharmonianak mas vége nem lehet a korai megsemmisülésnél. Szomorúak vagyunk, de szinte megkönnyebülünk, amikor ez a meghasonlott lélek végre beolvad a halál ünnepeles harmonijába; amikor végre megszabadul, örökre megszabadul önmagától es a bécsi elnyomás hitvány börtönöreitől. Ez a boldogtalan fiú, akinek az apja inkább lehetett volna Hamlet, mint I. Napóleon: Rostand kompozíciójában igazi tragikus alakká vált.

De nemcsak a reichstadi herceget rajzolja mesteri kézzel a francia költő. A többi alakon is látjuk a történeti studium alapján jellemző dramairó művészetét: Metternich, Ferenc császár, Mária Lujzán es azon a sok melléke-replion, akikből a reichstadi herceg környezete kialakul.

Ebből a finom, remek szövekből csak egy alak válik ki a hagyományos romantika, szinte azt azt mondhatnánk, az öreg Dumas-féle kalandos romantika lang vörös színeivel: Flambeau, a granátos. De még ez a tücsök, pompás, vakmerő veteránkatona is Rostand művészi felügyelete alatt áll es legmesszebbmenő bravurjaiban sem megy túl a valószínűség határán. Flambeau alakján mérhető meg legjobban, hogy a régi es az új francia romantika módszere között mi a különbség?

Iár szóval hadd mutassuk meg a Sasfőki legpoetikusabb oldalára. Ezen a megható dráma csodálatos bajjal vonul át a szerelem. Sok szeszony rajong a bánatos, halvány reichstadi hercegért, de négyen igazán szeretik, az osztrák főhercegné szelid tartózkodással, Esler Fanny, a balcerina pajkosan es könnyelműen, Caremata grófnő forró es elfojtott szenvedéllyel. Terés, a felolvasónó Ofélia-szerű csodca, mely odaadásal. Ez a négy különböző szerelem gyönyörű színeket játszik es a darab végén, ahol mind a négy bevallja szerelmét a haladókó Bonaparte-fiúnak: valóságos virágosó gyanút hull a hervadásnak erre az édesbuz tragédiájára.

SZŐLŐOLTVÁNYOKRA

falli az amerikai alma vagy gyökere vesztésre van szüksége, forduljon teljes bizalommal az állam segélyteljesítőit Vállalati szőlőtelep-hez **BILLEDRÉ.**
 Torontalmegye.
Legolcsóbb árak!
Az intézőség.

Alapított 1843!

VÁSÁROLTUNK
 ezerek, arany, ezüst, kincsi ezüst evészkö-
 zöket és disztárgyakat és

valódi svájci zseb és fali órákat

**szenzációs
 olcsó árak mellett**

a 60 éve fennálló s jó hírnévnek örvendő

STEINBERGER MANÓ
 aranyműves utódánál

PÁPA, Fő-utca 13. szám.

A Benczések templomával szemben.

Órák 2 évi jótállás mellett.

Minden tárgy valószínűleg irrott jótállással jár!

E szakba vágó javítások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Tüdőbajt,

köhögést, elnyálkzást, erős meghűlést gyógyít

Halápi-féle

Hársfa-szörp

1 egy üvegre 5 korona

Kapható:
 „Apostol-gyógyszerház”
 Bpest, Károly-kürt 63. sz.

Vezérszó! Minden darab szappan a „Schicht”-névvel tisztá és nyomt káros alkotórészekből

Schicht-szappan!

(„S” vagy kulcszappan)

a legjobb és a használatban a legolcsóbb,

minden rohanemű és mosási módszer részére.

25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszliában bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, amely káros keveréket tartalmaz

Jótállás:

HÁZISZOLGÁNAK

keresetik könnyű munkára józan, becsületos, irni olvasni tudó 18—24 éves nőten egyz-séges ember. Évi fizetése 120 korona, lakás és ételmezés. Az illetőnek évi fizetésén kívül még, 40—50 korona mellékjövödelme van. Jelentkezni lehet a

kiadóhivatalban.

Figyelem!

„Budapest éjjel” című rendkívül szenzációs könyv

második

kiadása most jelent meg.

Írta:

Benedek László.

Ára 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala után.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
 BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.